Dosarul nr. 2c-812/23
2-24005096-12-2c-10012024

H O T Ă R Â R E

În numele legii

31 decembrie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău, sediul Centru

Judecătorul (unipersonal) Badan-Melnic Eleonora

a judecat, la sediul instanței, *în procedură cu privire la cererile cu valoare redusă*, cauza civilă conform cererii de chemare în judecată înaintate de Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor și Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” către societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV” cu privire la încasarea sumei și

a c o n s t a t a t:

1. În ziua de 31 martie 2023 Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor și Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” a depus cerere de chemare în judecată către ”Selectcanal-TV” societatea cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și penalității.
2. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor și Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” către societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea din contul pârâtului ”Selectcanal-TV” societatea cu răspundere limitată a sumei totale de 135680 lei, dintre care datoria de bază de 52000 lei și penalități contractuale de 86680 lei. De asemenea a solicitat și încasarea cheltuitelor de judecată, iar în beneficiul statului a taxei de stat de care sunt scutiți reclamanții.

Argumentele participanților la proces

3. Prin cererea de chemare în judecată, reclamanții Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” au indicat că pe 31 iulie 2015 între părți a fost încheiat contractul de licență nr. 482 privind utilizarea operelor prin comunicare publică audiovizuală, pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția celor care și-au retras drepturile din gestiune. Contractul prevedea

obligația pârâtului „Selectcanal-Tv” societate cu răspundere limitată de a achita o remunerație lunară de 4000 lei pentru drepturile de autor și conexe, începând cu 4 octombrie 2013.

4. Reclamanții au menționat că, potrivit clauzelor contractuale, plata remunerației urma să fie efectuată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință, iar în caz de neachitare, pârâtul datorează penalități de întârziere în mărime de 1 % pe zi pentru sumele restante.
5. Potrivit reclamanților, pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale și nu a achitat integral sumele datorate pentru perioadele trimestrul 4 din anul 2021 și anul 2022, înregistrând o datorie de bază în valoare de 52000 lei. Pentru întârzierile la plată, în baza clauzelor contractuale și a prevederilor art. 947 și 948 Cod civil, reclamanții au calculat penalități în sumă de 83680 lei pentru perioada 29 septembrie 2022 – 27 martie 2023.
6. Astfel, potrivit cererii, suma totală datorată de pârât constituie 135680 lei. Reclamanții au invocat faptul că somațiile expediate la adresa juridică și la adresa electronică a pârâtului au fost ignorate, acesta manifestând o atitudine de rea-credință și refuzând să achite datoriile.
7. Reclamanții și-au întemeiat acțiunea pe clauzele contractului de licență nr. 482 (pct. 5.2, 6.1, 6.2, 8.1, 8.2 și 12), pe prevederile Codului civil al Republicii Moldova (art. 7, 9, 10, 11, 15, 774–776, 858, 944, 947, 948, 996), pe dispozițiile Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (art. 11, 54, 68) și pe Hotărârea Guvernului nr. 641/2001 privind tarifele minime ale remunerației de autor, precum și pe deciziile Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, care au desemnat asociația obștească „Asociația Națională Copyright” drept organizație de gestiune colectivă.
8. Pârâtul societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV” nu a depus referință în prezenta cauză.

Aprecierea instanței de judecată

9. Examinând materialele cauzei și analizând argumentele invocate de către reclamant, ținând cont de prevederile legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor și Asociația Obștească Asociația Națională

”Copyright” către ”Selectcanal-TV” societatea cu răspundere limitată urmează a fi admisă parțial. Argumentele și rațiunile acestei soluții se vor descrie în cele ce urmează.

Cadrul normativ aplicabil speței

10. Conform art. 9, alin. (1) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Alin. (2) al aceluiaşi articol indică că Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.*
11. *Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară,* cu referire la art. 10 alin. (1) din Codul civil.
12. Conform prevederilor art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*
13. Potrivit art. 858 alin. (1) și (2) Codul Civil, (1) *Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*
14. Conform art. 54 alin. (1) din Legea privind dreptul de autor şi drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (abrogată pe 9 octombrie 2022), *orice valorificare a obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de prezenta lege se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea acestor drepturi.*
15. Conform art. 11 alin. (2) din Legea privind dreptul de autor şi drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 (abrogată pe 9 octombrie 2022), *autorul sau alt titular al drepturilor patrimoniale exclusive de autor are dreptul la o remuneraţie echitabilă. Cuantumul şi*

modul de achitare a remuneraţiei de autor pentru fiecare caz şi mod de valorificare a operei se stabilesc în contractul de autor sau în contractele pe care organizaţiile de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale le-au încheiat cu utilizatorii.

16. Potrivit art. 947 din Codul civil, *(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul. (5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligaţiei este justificată. (6) Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.*
17. Potrivit pct. 8.2. Contractul de licență neexclusivă nr. 482 din 31 iulie 2015, *utilizatorul se obligă să achite 4 000,00 lei (şapte sute cincizeci lei, 00 bani) lunar, începînd cu 04.10.2013.*
18. Conform condițiilor pct. 6.1. Contractul de licență*, remuneraţia va fi plătită de către beneficar/utilizator, pînă la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință.*
19. Potrivit pct. 6.2 din Contractul de licență*, pentru întîrzieri la plată beneficiarul/utilizatorul datorează penalităţi de întîrziere de 1 (unu) % pe zi, aferente sumelor neachitate la termen.*

Circumstanțele de fapt constatate de instanța de judecată

20. În baza materialelor dosarului și a actelor anexate, instanța constată că reclamanții, Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” și Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright”, s-au adresat în instanță invocând existența unui raport contractual de licență neexclusivă privind utilizarea operelor prin comunicare publică audiovizuală.
21. În data de 31 iulie 2015 între reclamanți și pârâtul „Selectcanal-Tv” societate cu răspundere limitată a fost încheiat contractul de licență nr. 482, prin care pârâtul a obținut dreptul de utilizare a operelor aflate în gestiunea organizațiilor de gestiune colectivă, în

conformitate cu Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și deciziile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

22. Potrivit prevederilor contractuale, pârâtul era obligat să achite reclamanților o remunerație lunară de 4000 lei pentru utilizarea operelor, plata urmând a fi efectuată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință. Contractul prevedea expres aplicarea unei penalități de întârziere în cuantum de 1% pe zi pentru sumele neachitate la termen.
23. Din actele dosarului rezultă că pârâtul nu și-a executat integral obligațiile de plată, acumulând datorii pentru perioadele trimestrul 4 din anul 2021 și anul 2022 în sumă totală de 52000 lei. Pentru neachitarea la termen, reclamanții au calculat penalități în cuantum de 83680 lei, aferente perioadei 29 septembrie 2022 – 27 martie 2023, astfel încât suma totală pretinsă constituie 135680 lei.
24. Reclamanții au expediat pârâtului somații la adresa juridică și la adresa electronică, însă acestea au fost ignorate, pârâtul continuând utilizarea operelor protejate fără a achita remunerația convenită.
25. Totodată, instanța observă că asociația obștească „Asociația Națională Copyright" a fost avizată și desemnată de către Agenția De Stat Pentru Proprietatea Intelectuală ca organizație de gestiune colectivă abilitată să administreze drepturile patrimoniale de autor și conexe, inclusiv în baza deciziilor nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, nr. 29/2106 din 23 octombrie 2019 și nr. 43/2453 din 24 decembrie 2021.
26. În aceste condiții, instanța constată existența unui raport contractual valabil între părți, obligațiile pârâtului de plată a remunerației și penalităților convenite, precum și neachitarea sumelor datorate pentru perioadele indicate.

Aplicarea normelor juridice relevante circumstanțelor de fapt și concluziile instanței de judecată

27. Instanța de judecată a analizat argumentele invocate, a cercetat probele și a stabilit că litigiul supus analizei instanței privește solicitarea de încasare a datoriei aferente unui contract de licență neexclusivă privind utilizarea operelor prin comunicare publică audiovizuală, încheiat între reclamanți și pârâtul „Selectcanal-TV" societatea cu răspundere limitată.

28. În baza materialelor dosarului și a actelor depuse, instanța califică raportul juridic material litigios dintre părți ca fiind un raport obligațional izvorât din contract de licență neexclusivă privind utilizarea operelor prin comunicare publică audiovizuală, contract încheiat între reclamanți și pârâtul „Selectcanal-TV" societate cu răspundere limitată, în temeiul art. 776 Cod civil al Republicii Moldova.
29. Neexecutarea de către pârât a obligației de plată a generat aplicarea normelor legale privind răspunderea contractuală, inclusiv dispozițiile art. 858 Cod civil, potrivit cărora obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, precum și prevederile art. 947 și 948 Cod civil referitoare la clauza penală.
30. Instanța consacră că, în temeiul Contractului de licență neexclusivă nr. 482 din 31 iulie 2015, părțile au convenit asupra dreptului pârâtului „Selectcanal-TV" societate cu răspundere limitată de a utiliza operele aflate în gestiunea organizațiilor de gestiune colectivă prin comunicare publică audiovizuală, iar în schimb pârâtul s-a obligat să achite o remunerație lunară de 4000 lei, plata urmând a fi efectuată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință, sub sancțiunea aplicării unei penalități de întârziere de 1% pe zi pentru sumele neachitate la termen.
31. Din calculul datoriei prezentat de reclamant (f. d. 21 *verso* și f. d. 22-23), din analiza actului de verificare și a facturilor fiscale emise, precum și luând în considerare achitarea parțială a datoriei în mărime de 8000 lei, confirmată prin actul de verificare de la f. d. 21 *verso*, reiese că datoria pârâtului înregistrată constituie 52000 lei, care reprezintă remunerație neachitată pentru perioadele trimestrul 4 din anul 2021 și anul 2022.
32. Prin urmare, instanța atestă că pârâtul a încălcat obligațiile asumate prin contract, neexecutând corespunzător și în termen prestația principală de plată convenită, fapt ce atrage aplicarea art. 858 Cod civil, potrivit căruia obligația trebuie executată conform legii și contractului, cu bună-credință, la locul și în termenul stabilit. Astfel, pretenția reclamanților privind încasarea sumei de 52000 lei cu titlu de datorie de bază este întemeiată și urmează a fi admisă.
33. *Cu privire la încasarea penalității contractuale,* instanța menționează că penalitatea solicitată spre încasare este calculată în baza calculului prezentat la f. d. 24-26 și constituie suma de 83680 lei, fiind determinată conform pct. 6.2 din Contractul de licență

nr. 482, care prevede aplicarea unei penalități de întârziere de 1% pe zi pentru sumele neachitate la termen.

34. Se subliniază că, potrivit art. 947 alin. (1) Cod civil, clauza penală este un mijloc de evaluare anticipată a prejudiciului, părțile stipulează că, în caz de neexecutare, debitorul va remite creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Rațiunea normei este evident una compensatorie, dar și punitivă - penalitatea trebuie să reflecte, în mod previzibil, întinderea prejudiciului care este anticipat de părți la momentul încheierii contractului.
35. Pentru ca această evaluare anticipată să-și atingă scopul și să nască efecte juridice între părți, este necesar ca mecanismul de calcul al penalității să clarifice cum a fost anticipat prejudiciul rezultat din neexecutare. În lipsa unui asemenea mecanism (criterii, repere economice ori limitări care să coreleze penalitatea cu prejudiciul previzibil), urmând principiul echității și echilibrul drepturilor și intereselor părților, penalitatea riscă să rupă legătura de echivalență cu obligația principală și cu prejudiciul anticipat de părți, transformându-se într-o sancțiune cu caracter vădit nerezonabil.
36. De altfel, prin natura ei, penalitatea este o obligație accesorie față de obligația principală, născută pentru a-i asigura executarea, fiind totodată și un mijloc compensatoriu în cazul neexecutării. Instanța punctează că penalitatea, ca obligație accesorie și mijloc compensatoriu, nu poate avea un cuantum care să depășească disproporționat obligația principală, rațiuni care se deduc din spiritul normelor care o reglementează și practica judiciară uniformă în materie de obligații.
37. Penalitatea de 1 % pe zi, aplicată mecanic pe o durată îndelungată, conduce la o sumă de 83680 lei care excedează creanța principală demonstrată (52000 lei). Pentru a conserva caracterul accesoriu și funcția de garanție a clauzei penale, instanța statuează că penalitatea nu poate fi executată peste nivelul obligației principale ce o poartă și va limita întinderea acesteia în mod corespunzător.
38. Sub acest aspect, pretenția reclamantului de a încasa penalitatea în mărimea solicitată (83680 lei) se admite doar parțial, în limita sumei de 52000 lei, iar partea de diferență se respinge ca neîntemeiată.
39. *Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată* se reiterează că, potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut*

procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

40. La data depunerii cererii de chemare în judecată era în vigoare Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03.12.1992, iar potrivit art. 4 alin. (1) pct. 2) din această lege, *sînt scutiţi de plata taxei de stat în instanţele judecătoreşti reclamanţii – în acţiunile ce reies din dreptul de autor şi drepturile conexe.*
41. Conform art. 98 alin (1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*
42. Pentru acest motiv instanța va dispune încasarea în beneficiul statului Republica Moldova din contul pârâtului societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV” a sumei de 3120 lei (52000 + 52000 = 104000 lei; 104000 lei * 3 %=3120 lei) cu titlu de taxă de stat, proporțional părții admise.
43. În conformitate cu art. 236, 238-241, 276^3-276^4 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea civilă înaintată de Instituția Privată Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor și Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” către societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV” cu privire la încasarea sumei se admite parțial.

Se încasează de la societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV”, IDNO *****, în beneficiul Instituției Private Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor, IDNO *****, suma de 52000 (cincizeci și două mii) lei în contul datoriei pentru dreptul de autor și drepturile conexe și suma de 52000 (cincizeci și două mii) lei cu titlu de penalitate.

În rest pretențiile reclamantului se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la societatea cu răspundere limitată ”Selectcanal-TV”, IDNO *****, în beneficiul statului suma de 3120 (trei mii una sută douăzeci) lei cu titlu de taxă de stat.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău. Eventuala decizie a instanței de apel nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunțare.

.

Judecătorul **Eleonora Badan-Melnic**